

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **A. K.**
státní příslušností Ukrajina
zastoupený JUDr. Petrem Novotným, advokátem
sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2018 č.j. OAM-188/ZA-ZA11-LE24-2018

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též „zákon o azylu“).
2. V žalobě žalobce namítal porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „správní řád“), neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou významné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

a dále porušení § 50 odst. 2 správního řádu, když si žalovaný neopatřil dostatečné podklady pro své rozhodnutí a s ohledem na tvrzení žalobce a zjištěné skutečnosti rozhodl o tom, že mezinárodní ochrana se neuděluje.

3. Žalobce je přesvědčen o relevantnosti jím uváděných argumentů a má za to, že správní orgán nepostupoval při vydání napadeného rozhodnutí v souladu se zákonem. Podle žalobce lze mít za prokázané, že v jeho domovské vlasti na Ukrajině v současné době skutečně probíhá dlouhodobý vnitrostátní ozbrojený konflikt. Je tak současně dána i důvodná obava, že v případě návratu do vlasti bude žalobce s vysokou pravděpodobností povolán do armády a následně do bojových operací, kde by tak byl reálně ohrožen na svém životě. Podle žalobce vývoj vnitrostátního ozbrojeného konfliktu v jeho domovské zemi nepolevuje na intenzitě, když jsou i nadále hlášeny střety a přestřelky, včetně mrtvých, a to jak mezi příslušníky vojenských jednotek, tak mezi civilním obyvatelstvem. Přestože faktické boje zatím probíhají převážně ve východní části země, odmítá žalobce zlehčování situace v ostatních částech země. V této souvislosti poukázal na boje v Mukačevu a násilnosti ve Lvově. Dále pak odmítá žalobce tvrzení, že má možnost se přestěhovat do jakékoli jiné části Ukrajiny nezasážené konfliktem. Nic takového vzhledem k jeho ekonomické situaci a faktické situaci na Ukrajině reálně možné není. Žalobce je přesvědčen o tom, že návratem na Ukrajinu by byl v současné době ohrožen jeho život.
4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem, měl za to, že řádně žalobcův případ posoudil a postupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonů s požadavky § 2 správního řádu a aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem, ve smyslu nestranného postupu a rovného přístupu, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu a zásadě ochrany legitimního očekávání. Podle žalovaného žalobce nijak nespécifikuje pochybení žalovaného v rozhodnutí, výkladu a aplikaci správního řádu a zákona o azylu. Žalovaný pak neshledal ve svém rozhodnutí žádné pochybení, které by odporovalo § 18 odst. 2, § 27 odst. 1 a § 68 odst. 2, 3 správního řádu a příslušným ustanovením zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce žádné konkrétní žalobní námitky v žalobě nenamítá. Navrhl, aby soud žalobu pro její nedůvodnost v plném rozsahu zamítl.
5. Při jednání konaném dne 26. září 2019 setrvali účastníci na svých právních názorech a procesních stanoviscích.
6. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
7. Ve správním spise se pro danou věc nachází tyto podstatné dokumenty: předávací protokol Ředitelství služby cizinecké policie, Příjímacího střediska cizinců Zastávka ze dne 26. 2. 2018 č.j. CPR-7021/ČJ-2018-931200-AZ, protokol žalovaného o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 1. 3. 2018, protokol Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort o výsledku účastníka správního řízení ze dne 31. 1. 2018 č.j. KRPA-43536-18/ČJ-2018-000022-

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

ZAM, informace OAMP o Ukrajině ze dne 22. 1. 2018, zpráva ČTK o demobilizaci na Ukrajině ze dne 26. 9. 2016, výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016, informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 8. 2017 č.j. 107318/2017-LPTP, výroční zpráva Human Rights Watch 2018 ze dne 18. 1. 2018, výroční zpráva Amnesty International ze dne 22. 2. 2018, zpráva Freedom House z ledna 2018 s názvem „Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina“, zpráva Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 12. 12. 2017 o stavu lidských práv na Ukrajině, vyjádření žalobce ze dne 9. 5. 2018, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2018 č.j. OAM-188/ZA-ZA11-LE24-2018.

8. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 26. 2. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, v níž uvedl pouze své základní osobní údaje. Dne 1. 3. 2018 poskytl údaje k podané žádosti a konkrétně mimo jiné sdělil, že je ukrajinské národnosti, pravoslavného křesťanského vyznání, nemá žádné politické přesvědčení a nikdy nebyl politicky aktivní, pouze za mlada, když mu bylo 18 let, byl členem Komsomolu. Je rozvedený, má dospělou a nezletilou dceru, za poslední místo svého bydliště ve vlasti označil město Oděsu. Do České republiky přijel dne 9. 1. 2018 mikrobussem přes Slovensko a to na základě bezvízového styku. Od roku 1994 střídavě jezdil do různých států Evropské unie (Polsko, ČR, Bulharsko). Konkrétně v České republice byl v letech 1994, 1995, 2000, 2016 a 2017. Jednalo se o pracovní cesty. O udělení mezinárodní ochrany dosud nikde nepožádal. Zdravotní stav označil za dobrý. Podrobněji se pak žalobce vyjádřil a na dotazy správního orgánu odpověděl při pohovoru konaném dne 1. 3. 2018.
9. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 7. 2018 č.j. OAM-188/ZA-ZA11-LE24-2018 žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana dle §§ 12, 13, 14, 14a a 14b zákona o azylu.
10. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
11. V § 12 zákona o azylu je stanoveno:
„Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
12. Žalovaný na s. 4-5 napadeného rozhodnutí správně uzavřel, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, a že nejsou důvody pro závěr, že by žalobce mohl ve své vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Městský soud v Praze se s hodnocením žalovaného ztotožňuje, plně na něj odkazuje a podotýká, že žalobce tento závěr žalovaného žádným relevantním způsobem nezpochybnil v žalobě.
13. Podle § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*

14. Obecná východiska soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu shrnul Nejvyšší správní soud kupříkladu ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č.j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS)....

Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“

15. Žalovaný na s. 7-8 napadeného rozhodnutí správně uzavřel, že žalobce je dospělou, plně právně způsobilou osobou a dle jeho vlastního prohlášení je jeho zdravotní stav dobrý, bez omezení a nevyžaduje tedy žádnou specializovanou či ve vlasti nedostupnou péči. Odůvodnění závěru žalovaného o nenaplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu zdejší soud považuje za dostatečné, přičemž podle závěru soudu nedošlo k naplnění neurčitého právního pojmu „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv.

16. V § 14a zákona o azylu je stanoveno:

- (1) *Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
- (2) *Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“*

17. Jak vyplývá ze zpráv o situaci na Ukrajině obsažených ve správním spise, nejvyšším trestem, jež lze na Ukrajině uložit, je doživotní trest odnětí svobody, když trest smrti byl zrušen v roce 2000. Důvod udělení doplňkové ochrany žalobci dle § 14a odst. 1, 2 písm. a) zákona o azylu tak zjevně není naplněn.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

18. Pokud jde o důvod udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. b) a c) zákona o azylu, Městský soud v Praze uvádí, že touto otázkou se podrobně zabýval žalovaný na s. 8-10 napadeného rozhodnutí, přičemž dospěl k závěru, že důvod udělení doplňkové ochrany dle těchto ustanovení v případě žalobce není dán. Soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, s nímž se ztotožňuje.
19. Jak plyne z ustálené judikatury, na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá. K těmto závěrům dospěl Nejvyšší správní soud opakovaně, a to i v aktuálních usneseních ze dne 11. 7. 2019 č.j. 1 Azs 29/2019-27 či ze dne 4. 7. 2019 č.j. 6 Azs 91/2019-26.
20. S ohledem na to, že konflikt na Ukrajině je dlouhodobě lokalizován ve východní části země, žadatelům o mezinárodní ochranu z jiných částí obvykle nehrozí vystavení vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity a nejsou u nich splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015 č.j. 4 Azs 15/2015-28, ze dne 30. 4. 2015 č.j. 9 Azs 13/2015-69 či ze dne 21. 2. 2019 č.j. 4 Azs 411/2018-26). V této souvislosti je prejudikovaná i tzv. možnost vnitřní ochrany, resp. možnost vnitřního přesídlení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2006 č.j. 4 Azs 164/2005-56, ze dne 23. 5. 2006 č.j. 4 Azs 336/2005-59, ze dne 3. 8. 2006 č.j. 6 Azs 307/2005-87, č. 978/2006 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008 č.j. 4 Azs 99/2007-93, č. 1551/2008 Sb. NSS). Žalobce přitom neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by byl vázán na jedno místo a že by v jeho případě nebylo možno využít institutu vnitřního přesídlení. Vzhledem k tomu, že Oděsa, z níž žalobce pochází, se nenachází v oblastech zasažených boji na východě Ukrajiny, však podle závěru soudu v případě žalobce s největší pravděpodobností ani nebude nezbytné využít institutu vnitřního přesídlení.
21. Pokud žalobce poukazoval na události v Mukačevu a Lvově z července 2015, soud musí konstatovat, že tyto události byly ojedinělým incidentem a v této souvislosti odkazuje na opatřené zprávy o zemi původu, ze kterých vyplývá, že existují právní prostředky ochrany a současná radikállové z Právěho sektoru nejsou představiteli oficiální politiky země, naopak současná vládní moc zakročuje v případech násilí, kterého se příslušníci Právěho sektoru dopouštějí (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2018 č.j. 1 Az 96/2017-35 či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2019 č.j. 6 Azs 334/2018-21).
22. Městský soud v Praze dále uvádí, že obava z nástupu do vojenské služby sama o sobě nezakládá důvod udělení mezinárodní ochrany. K tomu lze poukázat na rozsudek NSS ze dne 9. 3. 2017 č.j. 7 Azs 34/2017-26: „Pokud jde o obavu žalobce z výkonu vojenské služby, pak tato obava není sama o sobě azylově relevantním důvodem. Odkázat lze na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 8. 1994, sp. zn. 6 A 509/94, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či na rozsudek téhož soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

17/2012 – 44, kde uvedl: „Samotné odmítání odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.“ Branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany. Potenciálně hrozící trestní stíhání pro nenastoupení vojenské služby rovněž nezakládá azylově relevantní důvody automaticky, ale jen tehdy, pokud je trestní sankce důsledkem toho, že se branec odmítne zúčastnit bojových operací odporujících mezinárodnímu právu, nebo že mu hrozí trest, jehož intenzita či způsob výkonu zakládá porušení lidských práv. Takové skutečnosti však z podkladů shromážděných stěžovatelem nevyplynuly a ani žalobce je netvrdil. Nelze konečně přehlédnout, že i český trestní zákoník, tedy zákon č. 40/2009 Sb., činí v hlavě XI druhé části trestnými celou řadu činů proti branné povinnosti. V českém právu je sice branná povinnost občanů zmírněna tím, že podle čl. 15 odst. 3 Listiny základních práv a svobod nemůže být nikdo nucen vykonávat vojenskou službu, pokud je to v rozporu s jeho svědomím nebo s jeho náboženským vyznáním. Jak však bylo řečeno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2003, č. j. 2 Azs 15/2003 – 81, publ. pod č. 77/2004 Sb. NSS, je toto právo „spíše součástí nadstandardní ochrany lidských práv dané relativní moderností Listiny než součástí základních a státem nezcizitelných lidských práv ve smyslu mezinárodního, či spíše evropského, konsenzu.“ Městský soud v Praze se s těmito závěry ztotožňuje a dodává, že na základě výnosu prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 byla provedena částečná demobilizace branců.

23. Soud doplňuje, že v řízení o správním vyhoštění žalobce při svém výslechu dne 31. 1. 2018 (tedy jen necelý měsíc před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany) Krajskému ředitelství policie hl. m. Prahy na dotaz „Cítíte se doma bezpečně? Hrozí vám tam nějaké nebezpečí či jste z nějakého důvodu pronásledován?“ odpověděl „Ne. Jsem tam v bezpečí“ a na otázku, zda vycestuje dobrovolně, odpověděl kladně s tím, že finanční prostředky má. Z uvedeného je zřejmé, že žalobcovy námitky jsou ryze účelové. V této souvislosti soud připomíná, že potřeba další legalizace pobytu cizince není zákonným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005 č. j. 4 Azs 333/2004-69 či ze dne 30. 6. 2004 č. j. 7 Azs 138/2004-44). Poskytnutí mezinárodní ochrany je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu, které jsou upraveny v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.
24. Z uvedených důvodů soud uzavřel, že v případě žalobce není naplněn ani důvod udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. b), c) zákona o azylu.
25. Závěr, že žalobci nelze udělit ani doplňkovou ochranu dle § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu (viz s. 10 napadeného rozhodnutí žalovaného), pak nezpochybnil ani sám žalobce ve své žalobě.
26. Ohledně obecných námitok žalobce o tom, že žalovaný měl porušit § 3 či § 50 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, soud uvádí, že žalobce si opatřil dostatečné podklady pro své rozhodnutí a v adekvátním rozsahu zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, přičemž na základě těchto zjištění učinil odpovídající právní závěry, jež rovněž řádně odůvodnil. Ani těmito námitkám tak nelze přisvědčit.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

27. Ze všech shora uvedených důvodů neshledal soud žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. září 2019

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.